

La Catalunya de les reformes. Una introducció al Programa Electoral 2010 del PSC

PEP MARTÍ

Coordinador del Programa Electoral del PSC

Què podem esperar d'un programa electoral?

Una de les poques distraccions de l'interventor, durant la jornada de votacions, és jugar a endevinar quina papereeta agafarà una persona desconeguda que entra per la porta del col·legi electoral. Però s'hi jugui les vegades que es vulgui —el temps que la moral de cadascú tolera una petita transgressió—, la conclusió és sempre la mateixa: els electors d'opcions minoritàries tenen un aspecte exterior bàsicament igual que els electors de les opcions majoritàries d'aquell col·legi. Dit d'una altra manera, el percentatge d'errades del joc, si basem la nostra aposta en els tòpics sobre relació entre classe social, edat, maneres de vestir i vot, seria prou alt com per no pensar en jugar-hi diners. Poc o molt, fóra com llençar una moneda a l'aire.

Tan difícil de guanyar grans sumes com en aquest joc d'interventor, seria mirar d'endevinar les raons del vot de cada un d'aquests mateixos ciutadans. Ideologia rebuda de la família o adquirida per un mateix, anàlisi a curt termini sobre el millor candidat, adhesió de tota una vida a unes sigles, o bé una barreja aleatòria de tot plegat... cadascú arriba davant l'urna per un camí personal, en un procés que, com sabem, només és dividit en categories gràcies a l'estadística. I en contra del que estableix el lloc comú, aquesta mena d'estudis assenyalen que només una ínfima part dels votants posa com a primera causa de la seva decisió el programa electoral del partit al que vota.

Inicio aquest escrit amb aquesta evidència empírica, per subratllar la paradoxa que suposa que, tot i que el programa electoral sigui un element central d'una organització política, aquest tingui una incidència electoral directa limitada. Entenguem-nos: no vull de cap manera treure rellevància al programa electoral, ni donar a entendre que és un instrument que té els dies comptats. Al contrari, és un element tan necessari com sempre. Però crec que val la pena treure'ns

ràpidament de sobre el tòpic que vol que el programa sigui el pla racional que idealment ha de suposar el contracte entre elector i electe, de compliment exigible. No es tracta d'escollir entre cinc detergents pels seus prospectes. La política i el vot són molt més que això, i tant els ciutadans com els polítics ho saben. Isaiah Berlin començava el seu famós assaig *Dos conceptes de llibertat* advertint que la teoria política té a veure amb la discrepància sobre els objectius de la vida, i que no es pot resumir de cap manera a una simple discrepància sobre mitjans o instruments per assolir més ràpidament uns fins pretesament compartits per tots, que de fet no existeixen.

S'ha redactat un programa que presenta diferències formals amb els de legislatures anteriors. D'entrada, consta de dues peces complementàries.

En primer lloc el manifest electoral, que fa la diagnosi sobre el moment actual, i recull aquells elements del Programa Marc que creiem prioritaris per fer front a les necessitats del país. I en segon lloc el document de mesures del Programa Electoral, que llista aquelles polítiques que volem i podem engegar o continuar amb fermesa, perquè suposen el camí més directe cap a l'objectiu

Una cursa electoral és, doncs, molt més que una competició entre les caixes d'eines de diverses organitzacions polítiques, que cada elector ha de supervisar per acabar indicant quina d'elles, al seu parer, pot ser el millor mecànic de la societat, o el seu millor enginyer, o el seu millor metge. Potser, si ens volem mantenir en el camp de les metàfores, aquella que descriu millor què és i què ha de ser un programa electoral és la d'un relat en el que hi ha temes de tota natura, units per un motiu general. Una obra bàsicament realista, que parla d'allò que li passa a

les persones individualment, i d'allò que volen ser col·lectivament. O si es vol, seria un quadre que fixa el temps en un instant, però que és conscient que tot es mou inexorablement, i no pretén aturar-ho. Si més no, qualsevol metàfora que volguéssim emprar per acostar-nos al que al meu entendre ha de ser un programa electoral, hauria de basar-se en quelcom que és concebut i elaborat des del realisme i el caràcter pràctic, però que en el fons és recordat i valorat per allò que transmet i que suggereix: reflexions, impressions, sentiments, o en definitiva qualsevol forma elemental de comunicació.

El programa electoral del PSC per a les eleccions de novembre 2010 al Parlament de Catalunya no és res més, en conseqüència, que una altra versió del relat polític de país

que fa el partit a l'hora de demanar el suport dels ciutadans. El precipitat sòlid del coneixement i pensament col·lectius dels nostres militants i simpatitzants, obtingut per un procediment de debat plural i obert. La projecció amb major nivell de detall del nostre projecte, i que per tant serveix de base per al debat arran de terra, volent mostrar que la nostra força política és aquella que és plenament capaç de traslladar els seus ideals transformadors en polítiques que es poden dur a terme o promoure des de l'Administració.¹

Un cicle programàtic tractat com una unitat. El programa com a suma de peces

L'estratègia de la Secretaria de Programes del PSC s'ha basat, des del XIè Congrés, en dotar d'unitat i coherència tot el cicle programàtic que havia de venir des de la tardor del 2010 fins a la primavera del 2012. Aquesta coherència es basava en treballar, abans de l'inici del cicle, un relat global que posés en perspectiva d'un horitzó de mig i llarg termini tota la nostra visió del que requereix Catalunya, més enllà de l'administració concreta que hagués de fer-se càrrec d'una o altra política pública. Més encara si recordem que, avui, totes les administracions acaben jugant un rol gran o petit en totes les polítiques públiques.

A més de la coherència, l'ambició programàtica era l'altre gran objectiu. Conscients del desarrelament creixent dels ciutadans envers la política, i conscients de la gravetat de la crisi econòmica, així com d'altres preocupacions col·lectives, es tractava de posar negre sobre blanc el que com organització pensàvem que podia i havia de ser Catalunya. Sempre des de l'inconformisme amb allò assolit, per molt que fos assolit per la nostra acció a les administracions, i alhora sense menystenir les solucions més agosarades o radicals quan fos necessari.

El producte inicial d'aquesta estratègia, és a dir aquest relat global, és el Programa Marc aprovat a Lleida durant el mes de juliol de 2010. Un text d'una natura que mai havia cultivat el PSC. Més llarg i precís que la ponència política d'un congrés, menys profús, concret i exhaustiu que un programa electoral. Un text amb el valor de la seva aprovació en conferència nacional, però que podia ser lliure de plantejar propostes sense estar tan directament compromès amb que fossin realitzables durant els quatre anys de la propera legislatura. Altrament dit, les respostes del PSC als temes que més afecten a Catalunya.

En el moment de ser convocades les eleccions al Parlament, el PSC ha elaborat el seu programa electoral (que anomenarem PE2010) des de la fidelitat a aquest plantejament que ha estat gestant-se durant dos anys. Així, s'ha redactat un programa que presenta diferències formals amb els de legislatures anteriors. D'entrada, consta de dues peces complementàries. En primer lloc el manifest electoral, que fa la diagnosi sobre el moment actual, i recull aquells elements del Programa Marc que creiem prioritaris per fer front a les necessitats del país. I en segon lloc el document de mesures del Programa Electoral, que llista aquelles polítiques que volem i podem engegar o continuar amb fermesa, perquè suposen el camí més directe cap a l'objectiu.

Sense la imatge d'aquesta arquitectura de dos nivells no es pot entendre el discurs programàtic del PSC. A la vegada, un

motiu afegit d'aquest plantejament –ni molt menys menor– és que funciona millor en termes comunicatius. Són missatges més unitaris i més breus, el que fa que el Programa sigui descomposable en parts elementals que poden ser vehiculades per la Xarxa. A data d'avui és condició sine qua non de tot missatge que Internet sigui el seu canal principal de difusió, i això –McLuhan dixit– condiona el missatge.

La reflexió fiscal ens ha de portar a la reflexió sobre la sostenibilitat de l'Estat del benestar. Mai com en temps de crisi se'n veuen els beneficis (sense les polítiques de reforç dels serveis públics i el suport als més afectats, quanta exclusió no hagués generat aquesta crisi?), però mai com en temps de crisi se'n veu el pes de la factura sobre els comptes públics. Uns serveis públics de qualitat són cars, i cal ser responsables en el seu finançament i en el seu ús

Si els Estats suporten el sistema financer, aleshores és just garantir que el risc d'aquestes activitats estigui acotat. Hem d'impedir entre tots els progressistes que estem a les institucions que noves bombolles posin en perill el benestar dels ciutadans. I hem de demanar l'establiment d'una taxa sobre les transaccions financeres internacionals per tal que la transferència de diners generi recursos per polítiques internacionals com ara la cooperació i el rescat financer de països que no poden avançar

¹ Amb el temps, els programes dels partits han anat mutant d'allò més abstracte a allò més concret, i no és pas així com s'ha aconseguit incremen-

tar la confiança dels ciutadans en els polítics. Aquest també podria ser un element que mereixeria ser investigat.

Elements centrals del programa 2010

Una Catalunya més forta

En el moment en què s'escriuen aquestes línies, el diari *El País* ha estat relatant durant setmanes, i amb tota precisió, la situació laboral dels joves entre 20 i 30 anys. L'atur, la precarietat, la manca d'expectatives, la sensació general d'estafa respecte el discurs assumit de que calia formar-se (i que formar-se bé garantia un bon lloc de treball) inunden les pàgines, sobre la base de vivències particulars, però que tenen major poder de versemblança que les estadístiques. Resulta esfereïdor pensar que és ben certa l'amenaça de que una part rellevant d'aquestes persones (amb formació superior o sense) marxin del país, a la recerca de millors oportunitats. Aquest és només un exemple de com està afectant la crisi a la nostra societat. Els joves, com a elements més susceptibles al canvi, són un sensor molt important per detectar les alertes dels temps que venen.

El propòsit del PE2010 és oferir sortides a situacions com aquesta. En primer lloc, reconeixent-les. Per molt que haguem governat no podem deixar de dir en veu alta que hi ha problemes que han sorgit o s'han agreujat durant aquests anys. Cap govern és omnipotent, i menys davant de fenòmens com la present crisi.

Busquem reactivar l'economia catalana salvant la part competitiva dels nostres sectors productius més consolidats. Aquí és clau la capacitat de suport financer de les empreses que tenen clients però necessiten capital circulant. Amb l'impuls de l'Institut Català de Finances i la finalització del sanejament i processos de fusió de les caixes catalanes, hem de tornar a fer fluir crèdit a cost raonable a les nostres empreses solventes.

Però ara, hem après que la millor defensa dels interessos de la nostra economia es fa des d'Europa, perquè és allà on es decideix l'estratègia de les polítiques econòmiques. I a Europa hi són majoritaris en aquest moment els conservadors, que a vegades imposen receptes velles a pro-

blemes nous. Cal que els progressistes siguem més forts a Europa, o les nostres polítiques a escala d'Espanya o de Catalunya tindran menor capacitat d'acció. Per tant el proper Govern ha de tenir més presència en els fòrums on s'influeix sobre les decisions de l'Ecofin i del Consell Europeu. En el moment en el que escric s'anuncia la proposta de

França i Alemanya per retirar drets polítics als països de la Unió que no compleixin els objectius econòmics fixats. Es tracta d'una proposta altament preocupant pel que implica de supeditació de la política a l'economia (no poden establir-se sancions econòmiques al trencament de regles econòmiques?) però serveix amb molta força de suport al nostre argument de que la batalla ideològica es juga al tauler europeu.

A banda d'aquestes consideracions polítiques, a escala de la feina diària cal igualment que les polítiques de R+D+i i d'internacionalització arribin a tots els sectors i sobretot a les PIME. El nostre teixit productiu és molt resistent però ara té dificultats en encarar la competitivitat de la globalització. Hem desenvolupat amb èxit un sistema de recerca que se'ns comença a reconèixer arreu, i ara cal aconseguir que aquesta recerca doni avantatges competitius a la nostra indústria, amb especial cura de les nostres PIME indus-

trials, a les que cal fer rebaixar les barreres financeres i els riscos d'entrada en la innovació i en l'exportació. El nostre programa aporta solucions específiques per aquesta finalitat.

L'esforç per la formació i l'educació, sense deixar de ser un objectiu del socialisme més humanista, és també una necessitat econòmica de primer ordre. Les empreses ja no poden formar inicialment un treballador en un procés que només caldrà fer una vegada. Ara, en molts sectors cal gent amb una formació inicial sòlida que li permeti sobretot aprendre permanentment, sobre la marxa, perquè la innovació dels productes i els processos no s'atura, i la realitat, en tots els sectors de l'economia, és fortament dinàmica. Aquells que no siguin capaços d'aprendre les novetats del seu negoci no podran mantenir la seva ocupació, però alhora les empreses que no tinguin treballadors competents i

Impuls a l'economia productiva i reformes estructurals són allò que ens ha de permetre sortir enfortits de la crisi, com demana el títol del nostre programa electoral. Comptem tanmateix amb un país més ben equipat (costarà que en només quatre anys s'inaugurin una altra vegada tantes infraestructures estratègiques), i preparat col·lectivament per fer-ho, perquè l'acció dels governs de progrés ja anava encaminada en aquesta direcció

Hem d'incidir novament en que viure en una societat cohesionada paga la pena. Que no pagar el cost de la cohesió és pagar després el cost de les ruptures típiques de les societats en que els seus membres viuen els uns a esquenes dels altres. Inseguretat, exclusió i marginalitat, degradació urbana, desequilibris territorials, són elements no només inacceptables èticament sinó que acaben condicionant també la vida de tota una societat

ben formats no aguantaran el ritme. Això ja ho sabíem, però ara és una realitat més punyent que abans. I és per poder superar aquest repte, social i econòmic alhora, que els socialistes entenem que les polítiques d'ocupació i formació han de passar a tenir un rol estel·lar dins del Govern. Ens cal gestionar de manera integral els tres subsistemes de la formació professional, i per això volem reclamar a l'AGE el traspass de competències executives sobre la formació contínua. Alhora, plantejem redactar una nova llei de la FP que d'una vegada per totes en clarifiqui la governança, n'asseguri els recursos i la qualitat, i faci l'efecte crida sobre les empreses i treballadors per tal que passin totes elles a integrar aquesta necessitat dins el dia a dia del seu negoci i de les seves carreres professionals.

Tots aquests plantejaments han d'aplicar-se als sectors madurs, i que són la carta de presentació econòmica de Catalunya. Però hem de seguir diversificant i trobant nous motors de l'economia, perquè els sectors industrials clàssics tenen risc de deslocalització, encara que sigui parcial, i a la vegada hem de recol·locar tots els treballadors provinents de la construcció i sectors afins. Pensem que les ciències de la vida, la cultura, l'esport, l'eficiència energètica, inicialment, són àmbits que estan a mig camí entre la indústria i els serveis, que agrupen treballadors de totes les qualificacions, i intensius en ocupació. Desplegarem plans integrals de desenvolupament d'aquests sectors (que no parteixen de zero, ja són en certa manera rellevants al país), i que incloguin infraestructures, finançament, formació, suport a la R+D+i, projectes singulars amb participació pública, suport al consum, etc.

Aquest impuls a l'economia s'ha de conjugar amb l'obligatorietat d'encarar reformes estructurals. Un concepte molt repetit però que genera tensions en els col·lectius socials i econòmics. El programa del PSC aborda sense embuts la reforma de les relacions laborals, ja iniciada per la llei recentment aprovada i que cal desplegar per avaluar si compleix tots els objectius fixats, la reforma fiscal, que ha de replantejar la relació essencial entre ciutadania i fiscalitat. Els impostos no són només un sistema per obte-

nir ingressos suficients per un nivell donat de despesa, sinó una de les condicions de la ciutadania i alhora un reconeixement a les diverses situacions i necessitats. En aquest sentit cal ser extraordinàriament bel·ligerant amb l'elusió i el frau fiscals.

I precisament la reflexió fiscal ens ha de portar a la reflexió sobre la sostenibilitat de l'Estat del benestar. Mai com en temps de crisi se'n veuen els beneficis (sense les polítiques de reforç dels serveis públics i el suport als més afectats, quanta exclusió no hagués generat aquesta crisi?), però mai com en temps de crisi se'n veu el pes de la factura sobre els comptes públics. Uns serveis públics de qualitat són cars, i cal ser responsables en el seu finançament i en el seu ús.

Aquesta responsabilitat s'ha d'estendre a l'àmbit de la sostenibilitat. Tenir aigua garantida i sanejar-la no és barat, en un país on hi plou de manera irregular. De la mateixa manera, gestionar bé els residus, mantenir una qualitat de l'aire dins de paràmetres no problemàtics per la salut, o tenir un medi natural endreçat, té un preu alt. Però alhora hem après que més alt és el preu de no guanyar el repte de la sostenibilitat. Per tant, caldrà anar interioritzant aquests costos i aprofitar els guanys de competitivitat col·lectius que suposa una societat respectuosa amb el medi, en termes de millor qualitat de vida, de beneficis econòmica (turisme) i de solidaritat amb les generacions futures.

Aquesta reflexió és igualment vàlida per al sector energètic, on als criteris ambientals s'hi ha de lligar les necessitats econòmiques, la preocupació social i àdhuc les situacions geopolítiques. La introducció gradual de les energies renovables és un compromís de primer ordre pels socialistes, però que s'ha de conciliar amb la garantia d'energia suficient, en un país fortament industrialitzat i depenent del turisme. Hem de fer les infraes-

tructures estratègiques, governar la distribució, i permetre el creixement de l'edifici terrestre i marina, alhora que hem de forçar guanys d'eficiència en el consum, que és on més ràpid es pot avançar.

Cal que treballant, i només treballant, es puguin millorar substancialment les condicions personals al llarg de la vida.

I cal alhora que tornem a valorar la individualitat de cadascú i no només els seus atributs socials heretats, com es deriva dels plantejaments de la dreta

Són sobretot les polítiques envers la immigració les que ens estan separant més explícitament de la dreta. Des de la dreta no es parla mai de les potencialitats que una immigració correctament integrada representa per Catalunya. Els socialistes afirmem que aquestes persones han vingut per quedar-se, i les nostres mesures estan encaminades a la integració sobre una base democràtica de drets i deures que assumim tots. És important no traslladar por a la societat. La integració és difícil i lenta però possible, i abans com ara hem de desitjar ser un sol poble comercial i intercanvi culturals

Finalment, és molt important empènyer per a la reforma del sistema financer, per tal que aquest sector trobi la seva estabilitat, en el marc d'unes regles més fortes i un control més estricte. Si els Estats suporten el sistema financer, aleshores és just garantir que el risc d'aquestes activitats estigui acotat. Hem d'impedir entre tots els progressistes que estem a les institucions que noves bombolles posin en perill el benestar dels ciutadans. I hem de demanar l'establiment d'una taxa sobre les transaccions financeres internacionals per tal que la transferència de diners generi recursos per polítiques internacionals com ara la cooperació i el rescat financer de països que no poden avançar.

En definitiva, impuls a l'economia productiva i reformes estructurals són allò que ens ha de permetre sortir enfortits de la crisi, com demana el títol del nostre programa electoral. Comptem tanmateix amb un país més ben equipat (costarà que en només quatre anys s'inaugurin una altra vegada tantes infraestructures estratègiques), i preparat col·lectivament per fer-ho, perquè l'acció dels governs de progrés ja anava encaminada en aquesta direcció.

Una societat més justa

Els socialistes estem orgullosos del progrés que han tingut les polítiques socials amb el nostre pas pel poder. El suport físic —els equipaments— ha millorat enormement, tant en qualitat com en l'abast territorial, i el servei ha fet un salt en ambició molt rellevant. Des de la nova Llei d'Educació, la preocupació per les polítiques de Salut Pública o la combinació entre recerca mèdica de punta i hospitals de primer nivell. O des del desplegament de les lleis de dependència i serveis socials o la llei de prestacions econòmiques, que garanteix uns recursos mínims als que han meritat una prestació.

Més enllà de les propostes concretes de millora que el programa planteja, que suposen un refinament de l'estratègia i de la pràctica, val a dir que hem de tornar a posar en valor el que això suposa per una societat com la catalana. Hem d'incidir novament en que viure en una societat cohesionada paga la pena. Que no pagar el cost de la cohesió és pagar després el cost de les ruptures típiques de les societats en què els seus membres viuen els uns a esquenes dels altres. Inseguretat, exclusió i marginalitat, degradació urbana, desequilibris territorials, són elements

no només inacceptables èticament sinó que acaben condicionant també la vida de tota una societat.

Hem de respondre als discursos de la dreta, no només americana sinó catalana, que pregonen que cadascú té el que mereix, que l'impost de successions és injust, que els aturats són sospitosos de droperia, que cal facilitar l'acomodament sempre que l'empresari ho plantegi, que educació pública i privada són equivalents i que el dret a decidir està en els pares, que la regió metropolitana de Barcelona no mereix més del 50% de les inversions tot i que hi visquin més del 75% dels habitants, o que potser no calen tants hospitals, etc. Són arguments legítims però que privilegien valors que per a nosaltres són secundaris o inexistents.

De fet hi ha una bateria argumental contra la cohesió

molt ben armada, i molt amplificada per la majoria dels mitjans de comunicació. A vegades a les persones progressistes ens costa contra-argumentar, ja que el que se'ns planteja no és directament contra el concepte en el seu conjunt sinó contra alguns exemples (aturats que no accepten feines, fracàs escolar en la pública, metres quadrats d'hospital buits) i que no tenen cap defensa possible, però que són elevats a categoria.

En un moment en què l'establiment a Catalunya de vora

un 15% de població no autòctona representa un repte enorme per a la cohesió, el programa del PSC insisteix en la consolidació dels fonaments que permeten que Catalunya es pugui considerar una societat que dona una resposta a les necessitats de les persones que volen progressar. Com diu el nostre manifest, cal que treballant, i només treballant, es puguin millorar substancialment les condicions personals al llarg de la vida. I cal alhora que tornem a valorar la individualitat de cadascú i no només els seus atributs socials heretats, com es deriva dels plantejaments de la dreta.

El manteniment de la llei de barris (evolucionant des de l'urbanisme cap a les micropolítiques), l'aposta per la igualtat i qualitat de l'educació sostinguda amb fons públics, l'increment de polítiques de salut pública, les actuacions orientades a que en la nova societat digital no hi creem nous exclòsos, la preocupació per la seguretat a l'espai públic, etc., són polítiques en aquest sentit que el programa recull.

L'acció política del PSC, i aquest programa en vol ser un modest exponent, vol centrar-se (unit a la resta de partits progressistes europeus) en retrobar el convenciment dels ciutadans de que tot i els canvis en el panorama internacional, i tot i les amenaces que aquest inici de segle han sorgit o aflorat amb més força, el nostre model social pot mantenir-se en el seu conjunt, abordant sense complexes les reformes necessàries per fer-lo més just i sostenible

Però són sobretot les polítiques envers la immigració les que ens estan separant més explícitament de la dreta. Ja siguin les posicions més barroeres i incendiàries que l'assimilen amb delinqüència, com altres posicions que lamenten la dissolució dels nostres costums i identitats, i que neguen subtilment drets als nouvinguts, des de la dreta no es parla mai de les potencialitats que una immigració correctament integrada representa per Catalunya. Els socialistes afirmem que aquestes persones han vingut per quedar-se, i les nostres mesures estan encaminades a la integració sobre una base democràtica de drets i deures que assumim tots. L'aprenentatge del català i del castellà ha de ser un requisit. És important no traslladar por a la societat. La integració és difícil i lenta però possible, i abans com ara hem de desitjar ser un sol poble. A mig termini els nous catalans poden ser una plataforma de connexió del nostre país amb el seu país d'origen familiar, guanyar activitat comercial i intercanvi culturals.

I l'Estatut?

És precisament per aconseguir aquesta Catalunya que s'esbossa darrera el resum que faig del programa del PSC la raó per la que els socialistes vàrem impulsar la seva reforma. I aquest caràcter en primer lloc instrumental ens porta a reclamar-ne el compliment íntegre, desplegant aquelles parts sobre les que ja no plana cap ombra i també aquelles que segons el TC requerien altres vies que no un estatut. Volem la Catalunya competitiva, del benestar, de l'equilibri territorial, i de l'encaix tranquil i fructífer amb l'Espanya federal, l'Espanya institucional que més es pot assemblar a l'Espanya real. El regust amarg d'una sentència agrejolça no ens farà desistir ni de dir que Catalunya

té ara un Estatut molt millor que l'anterior, ni que queda camí per recórrer, i que el volem recórrer conjuntament amb la resta de socialistes espanyols.

Conclusions

Eficàcia econòmica i redistribució han estat sempre els fonaments principals de l'acció política de la socialdemocràcia. En aquest sentit, el programa del PSC no s'aventura a nous territoris. Però sí que és cert que vivim uns anys complicats, on l'escassetat causada per polítiques ultraliberals fracassades pot suposar, paradoxalment, la deconstrucció de polítiques de cohesió que fonamenten les societats occidentals. L'acció del govern Cameron, les retallades pressupostàries en una Alemanya que creix fortament en el seu PIB, les expulsions de França de ciutadans de la UE... són signes que quelcom es mou.

L'acció política del PSC, i aquest programa, com a prolongació del Programa Marc en vol ser un modest exponent, vol centrar-se (unit a la resta de partits progressistes europeus) en retrobar el convenciment dels ciutadans de que tot i els canvis en el panorama internacional, i tot i les amenaces que aquest inici de segle han sorgit o aflorat amb més força, el nostre model social pot mantenir-se en el seu conjunt, abordant sense complexos les reformes necessàries per fer-lo més just i sostenible, i que pot ser plenament competitiu davant models ultraliberals o altres models emergents basats en l'absència de democràcia. ■

NOVETAT EDITORIAL

Un futur per al socialisme democràtic: de la temptació conservadora a un nou reformisme

Aquest número de la col·lecció Papers recull la intervenció del President de la Generalitat i primer secretari del PSC, **José Montilla**, a l'acte de cloenda de la jornada "What's next? Next Left" organitzada per la Fundació Rafael Campalans el dia 4 de juny de 2010, en el marc del projecte "Next Left" de la Fundació d'Estudis Progressistes Europeus (FEPS).